

Koncept Prohlášení Národního výboru československého

Vypuknutí druhé světové války umožnilo zahájit aktivní kroky k obnově Československa. Prvním krokem bylo ustanovení reprezentativního orgánu, který však pro západní velmoci dosud vázané mnichovskou dohodou nesměl nést označení vláda.

Koncept Prohlášení Národního výboru československého

1939, říjen 17., Paříž

NA, NV Fr, kart. 4

Dobrodružný cest ve Výchově N.

Prohlášení Národního Výboru Československého.

*Čestná Sr. - všechno napus^{kleno}.
Pracovníků na každý rok!*

Národní Výbor Československý ujal se řízení všech Tvých věcí, lide československý, až do doby, kdy se skončí tato válka a kdy se správa věcí Tvých vrátí do Tvých svobodných rukou.

Jsme po boku svých spojenců v boji za svobodné Československo ve svobodné Evropě, v boji proti nacistickému moru, jenž ohrožuje Evropu a svět a jehož vítězství by trvale zneuctilo a nadobro zničilo všechnu důstojnost lidskou.

Připomínáme, že jsme na důraznou žádost svých přátel a spojenců přinesli evropskému míru oběti jedinečné. Přes to podniklo Německo brutální útok na nás a obsadilo vojensky naše území ve chvíli, kdy všechny možnosti naší obrany byly ničeny; svobodu, kterou před tím nám zaručilo, cynicky před tvářící celého světa zdeptalo a potlačilo.

Za událostí okolo 15. března 1939 byly za nelidských a surových scén, hrubým násilím a hrozbami, že obyvatelstvo a území republiky bude zničeno, vnuceny Československým vládním orgánům projevy a akty, jež nacistická vláda německá prohlašuje za souhlas Československa s obsazením území republiky, s oddělením Slovenska a ze zapojením do III. říše. Tyto akty jsou podle našeho práva vesměs neplatné a žádný svobodný občan naší republiky jich nikdy neuzná. Nemají na nemohou také míti platnosti mezinárodní. Československá republika i mezinárodně právně existuje dál a žádný náš občan, kterékoli národnosti se jí nevzává. Celý vzdělaný svět odsoudil nespravedlnost všeho toho, co se nám stalo a mnohé státy to prohlásily opětovně svými oficiálními zástupci. Svoboda a samostatnost Československa je výslovně uznaným válečným cílem a mírovou podmínkou našich spojenců. Vstoupili jsme bez váhání - celý národ doma i za hranicemi - do války proti brutál-

nímu uchvatiteli, který není protektorem, nýbrž ničitelem a cynickým znásilňovatelem našeho lidu.

Událostivnašem mučeném domově naplňují nás hrůzou a otřásají celým světem. Nikdo nemůže upřít své sympatie a spolucítění národu, tak ďábelsky a brutálně utlačovanému. Naše myšlenky a naše city jsou denně u Vás, drazí trpitelé, kteří setrváváte statečně v duchovním i fysickém odporu proti ~~nikým~~ vetřelci a obětujete vše, i své životy, v boji za naše národní ideály. Z utrpení, z krve a z obětí Vás ať na frontě domácích, nebo v obnovené československé armádě zahraniční, roste a vykvete znovu naše svoboda.

Zjednotíme a zjednocujeme všechny síly, které unikly porobě a dostaly se do svobodného a přátelského zahraničí. V dohodě s vládou francouzskou a britskou obnovujeme v těchto svobodných zemích samostatnou československou armádu, která bojuje společně se spojeneckými vojsky Francie, Britské říše a Polska. Organizujeme též všechny síly zahraničních krajanů, kteří se s nadšením hlásí k práci a k obětem za svobodu naší československé vlasti.

V duchu Masarykovom a Štefánikovom, v duchu slovenských národných buditeľov a mučeníkov ideme do boja jednotne. Neuznávajúc tu rozdielov ani straníckych ani stavovských a iných, sme odhodlaní bybojovať a zabezpečiť slobodnú demokratickú československú republiku, spravodlivú ku všetkým národnostiam svojho štátu. Chceme mať Československú republiku sociálne spravodlivú, vybudovanú na rovnakých právach a rovnakých povinnostiach všetkých jej obyvateľov.

I o novom vnútornom usporiadaní štátu, o pomere slobodných Čechov k slobodným Slovákom rozhodne si väčšina slobodných Čechov a väčšina slobodných Slovákov demokratickou formou a v bratskom dorozumení podľa zásady rovnosti v právach a v povinnostiach.

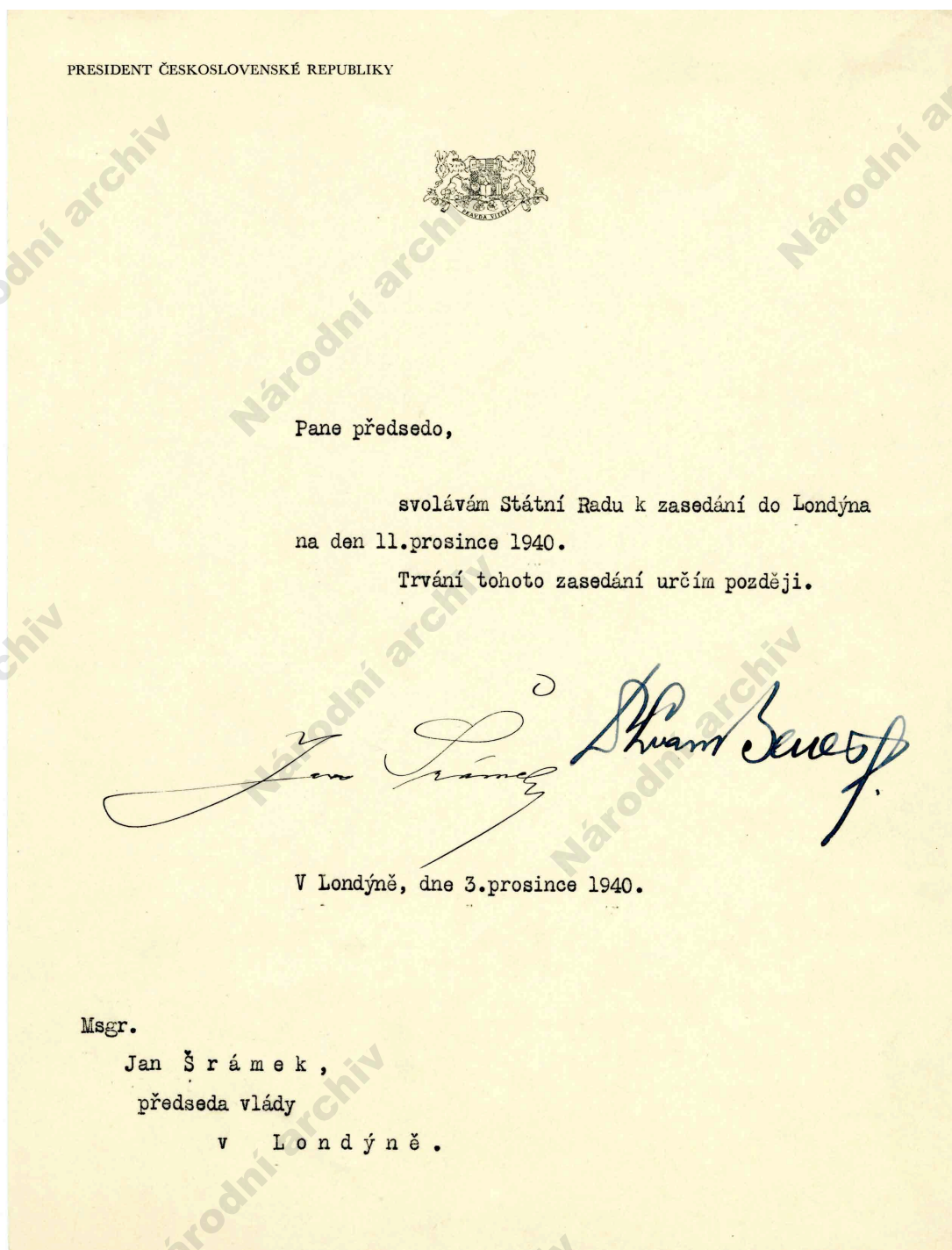
Náš ľud prekonal vo svojom vývoji a vo svojich dejinách doby veľmi ťažké. Veríme, že vyjde i z tejto najťažšej zkušky víťazne, bez trvalejšieho poškodenia svojich národných a životných záujmov.

Pre nás hovorí historia, právo a spravodlnosť, naša poctivosť a vernosť myšlienke slobody. Nemecký režim, ktorý dnes dočasne znásilňuje náš národ, dal sa na cestu zúfalých a zločiných výbojov napaďaním a podmaňovaním si iných národov. Jeho pád je nevyhnutelný. Potom sa bude Európa znova formovať a organizovať. Chceme a musíme byť pri tom, aby sme svojmu štátu vynohli miesto, ktoré mu v Európe a medzi slobodnými národmi náleží. Ideme do boja snád osudnejšieho, akým bol boj, započatý pred 25 rokmi. Ideme do neho so svojimi zkusenostiami z dôb svojej slobody a s odhodlaním ukončiť a zdokonaliť dielo, ktoré sme slubne započali vo svojej prvej slobodnej republike. Chceme žiť v pokoji so svojimi susedmi a chceme sa s nimi dohodnúť o úprimnej spolupráci. Chceme prispieť tiež úprimne k organizovaniu súčinnosti národov na poli hospodárskom a medzinárodne-politickom.

Jsa veden svými národnými cily a ideály svobody a demokracie, vyzívá Národný Výbor Československý k jednotě a svornosti všechny občany Československé republiky. Vyzívaje k práci a k boji. Půjdeme v tom boji svorně, v jenom šiku a statečně až do konečného vítězství. Je to boj za svobodné Československo ve svobodné Evropě. Boj ten dobojujeme doma i v zahraničí děj se co děj a sejdeme se opět všichni ve svobodné vlasti, kterou zabezpečíme pevnou vůlí svorným příčiněním a společnou obranou všech občanů republiky na věčné věky.

Dopis E. Beneše předsedovi vlády J. Šrámkovi svolávající Státní radu k prvnímu zasedání

Exilové zřízení se snažilo maximálně navázat na prvorepublikové orgány, včetně Národního shromáždění, které v emigraci částečně suplovala nevolená Státní rada. Státní rada však na rozdíl od Národního shromáždění měla některá omezení, např. nesměla vládě vyslovit nedůvěru.

PRESIDENT ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY

Pane předsedo,

svolávám Státní Radu k zasedání do Londýna
na den 11. prosince 1940.

Trvání tohoto zasedání určím později.

Edvard Beneš *Jan Šrámek*

V Londýně, dne 3. prosince 1940.

Msgr.

Jan Š r á m e k ,
předseda vlády

v L o n d ý n ě .

Dopis prezidenta republiky Edvarda Beneše předsedovi vlády Janu Šrámkovi svolávající Státní radu k prvnímu zasedání
1940, prosinec 3., Londýn
NA, PMR-L,
kart. 87